

Mot löftets land

För länge väldet styres sin hårda lag och allt för länge kölden väjde räckte, den höjd, som grep kring min sköjhjärtan lag...

Så fordämda. — men nya tankar skrida framåt med omtänksamhet seghert. Vår tid är kamp, men kamp för dem som lida...

Jag ser en syn en skara drar förbi med sol i blick och glädje över dragen, det är den unga släkt, som häck och fri ser sorgligt hoppfull hän mot morgondagen...

MAURITZ STERNER.

NAGRA ORD OM DEN FÖRESTÅENDE FÖRBUDSOMRÖSTNINGEN.

Av H. J.

Frågan om förbud eller icke förbud har på den senaste tiden blivit såpass aktuell, att det är nära på omöjligt att intaga en viss ståndpunkt och ej stöta sig med någon. De indifferentas talrika hufvudsakliga åsikter, i juni och juli månader detta år komma tvenne omröstningar att hållas i Manitoba för att få reda på majoritetens ståndpunkt...

På grund av att innebörden i dessa frågor är av sådan stor betydelse, att vi ej ens kunna ana en bråkdel därunder, torde det vara nödvändigt, att syna förbudslagen och dess verkningar, såväl som rusdrycksintressenternas argument emot densamma i sammanhållning.

För att på ett så sakligt sätt som möjligt kunna göra ett uttalande i denna fråga, är det nödvändigt att förtaga en kort översikt över vad som förbudets följder utvett för att på alla möjliga sätt skada förbudslagen i allmänhet och förbudslagen i synnerhet från 1916 tilläts dato.

Efter omröstningen 1916 fingo rusdrycksintressenterna erfara, att de ej hade något meddelande att vänta från allmänhetens sida. Allmänheten sade då ifrån såpass bestämt, att alla försök på att omdirigera verkningarna därav nedstades. Rusdrycksbaronerna, som i århundraden förtjänat oräkneliga pennningar på denna affär, beslöt i alla fall att kämpa till det yttersta. De insåg, att det enda medlet som stod dem till buds, var ett systematiskt undermeringsarbete för att införa allmänhetens framställningar i en så svart dager som möjligt.

De första som stod till buds var att organisera en liten armé av lönnkrigare. Dessa rekryterades från samhallets skräppbögar, personer som ut-

och inlämnade en petition med anhängan om, att få rättighet att försälja öl och vin i hotell. Följden blev att en omröstning i denna fråga skall företagas den 11 juni.

Om de metoder, som bemäde organisationerna använde sig av när de samlade underskrifter för de olika petitionerna är en hel del att säga, men vi skola utelämma dem denna gång, därför att nästan varje person i provinsen har haft tillfälle att lysna till dessa herrars argument.

Nu komma vi till frågan: Huru stå förhållandena nu? Jo, som förut nämnts, skola vi den 22 juni avgöra, om vi vilja byta bort våra nuvarande nykterhetslagar emot de lagförslag, som erbjudas av moderations ligan. Vad är det som ligan bjuder på? Vid genomgåendet av lagförslaget i fråga kan ingen finna något annat än att regeringen övertager försäljningen av rusdrycker, öppnar försäljningslokaler överallt i provinsen och tillhandahåller rusdrycker till förmån för de som vilja sälja dem, därför att de förtjuna pengar på varan och till förmån för de, som vilja köpa dem därför att de vilja supa.

Jag uppmanar alla, som ej genomgått detta fint författade lagförslag, att skaffa sig ett sådant och noga genomläsa det och sedan döma själva.

Innebörden i "The Beer and Wine Leagues" förslag är i korthet inte annat än att återinföra samma system som gällde för hotellet före 1916.

I sammanhang med detta vore det nödvändigt att analysera en del argument, som förbudets fiender nu i tvigt utbusera. Vi skola endast taga några få och se huru hållbara de egentligen äro. De påstå att det supes meran nu än vad fallet var före förbudet. Alltså skulle det vara i nykterhetens intresse att kasta de nuvarande nykterhetslagarna på skräppbågen. För en, som har bott i t. ex. Winnipeg före och efter förbudet och gjort noggranna iakttagelser kan det inte annat än förvåna, att det finnes folk som vilja kalla sig respektabla och ändå stå och utbusera sådana nattsvarta lögnen. Ännu värre är det, att det finns folk som tro vad dessa agenter säga, oaktat den allra minsta undersökning av förhållandet från deras egen sida med ens skulle övertyga dem om motsatsen.

Om det supes mera nu än förut, varför är det så sällan man ser en berusad person? Om det supes mera nu än förut, varför klaga dere som äro rusdryckerna hånglarna över, att det är så omöjligt att få fatt på dessa varor? Om det supes mera nu än förut, varför arbetar rusdrycksintressenterna natt och dag på att få den nuvarande lagen upphävd? Är inte detta bevis nog för att få varje klartänkande människa att inse den stora humbug, som döljer sig bakom anförda argument? Är inte detta skäl nog för likt Strindberg utropar "Arma folk som tror på alla dårskaper!" Hembrännings florerar så intensivt att det börjar bli övertygande att ens leva något längre, säga en del och på grund därav är det nödvändigt att få en ny ordning eller med andra ord att återgå till det gamla.

En hel del folk tror även detta. Alla hembrännare på den hela Amerikanska kontinenten kan inte tillverka så mycket alkohol på ett år som brännerierna i t. ex. Cincinnati, Ohio, och Peoria, Ill. tillverkar på en dag före förbudet. Att det är ett faktum att hembrännings florerar, kan ingen bortse sonera, men inte är det något skäl varför vi skulle överge förbudet. Varför inte i stället se till att dessa lagbrytare få det straff lagen stadgar? Men den stora sanningen i hela kräk-sången är den, att de som mest skrika över hembrännare, äro just sådana personer som omhulda denna affär på bästa möjliga sätt. De göra det för att få argumentet för att författa folktanken gent emot förbudet. Om jag går till en av mina grannar och ställer en ko, bliver det ej någon fråga om att upphäva den lag, som förbjöd mig att stjälja kon, utan alla äro eniga om att jag inbudas i häkter och får mitt välförtjänta straff. När några trevliga individer medels hembrännings bryter lagen, äro de genast färdiga att ignorera de principer varpå lagen är byggd och med hembrännings såsom argument advokater för förbudets afskaffande. Finns det någon logik i sådant. Ett av de starkaste argument förbudsfienderna hava eller åtminstone förutsett, är att om regeringskontroll infördes de ekonomiska svårigheterna som provinsregeringen nu har att tas med, skola med ens försvinna. Såsom bevis därpå anför de provinserna Quebec och British Columbia. Genom att användas sig av lite hästfornuft kunna vi samla bevis ur det praktiska livet emot detta argument och uttarmat tilläts det inte.

Vi skola inkränka oss så mycket som möjligt och endast vidröra några få "Winnipeg Tribunes" behandlar förhållandena i Quebec i en redaktionsartikel den 12 febr. Artikeln är av sådan avslöjande art, att vi ej kunna annat än återgå denna i en så kortfattad form som möjligt. Tidningens ifråga kan ej beskrivas för att vara

PENNINGEN OCH CANADENSISKA BANKVÄSENDET

En serie artiklar, speciellt för S.C.T. Av N. J. L. Bergen

Emedan penning- och bankfrågan är en aktuell fråga i mer än ett avseende i våra dagar, så torde det icke vara ur vägen, att något skärskåda den samma, även i den svenska pressen. Goda upplysande och väckande artiklar hava varit synliga i både S.C.T. och Forum, behandlande olika ämnen, särskilt har mr. Hägglunds inlägg, och även redaktör Silvers redaktionella anmärkningar inträffat mig. Men hittills har ingen i den svenska pressen behandlat penning- och bankfrågan här i Canada, ehuru den nu är på dag-ordningen, och föremål för dröftning i regeringens kretsar. Orsaken till att så är fallet, är naturligtvis det "ekonomiska trycket". Men också det, att vissa män i västern, förnämligast i Alberta, ha under åtskilliga år varit sysselsatta med upplysningsverksamhet, med avseende på denna fråga. Bland dessa kan nämnas en gammal ärevärdig 88-årig man vid namn R. C. Queen från Edmonton, Geo. Bevington, Winterburn, Alta., f. d. guvernör Teedig från Kansas, U.S.A., m. fl. Dessa hava under en följd av år hällit tal inför farmareföreningar och konferenser och skrivit artiklar i pressen, samt utgivit pamfletter rörande denna sak. Följden har blivit, att farmareföreningen F.P.A. på sin årskonferens i Edmonton 1915 avsattade en ranska stark resolution i favor av ett nytt banksystem — en nationalbank för Canada. Sedan dess har agitationen spritt sig vidare, tills det nu har blivit en aktuell fråga bland farmarna i hela Canada. "Det Canadiska Farmarrådet" (Canadian Council of Agriculture) har nu bragt saken inför rege-

ringen. Emedan detta år, 1923, är det år, då de canadiska bankernas "charter" måste förnyas och revideras enligt nu gällande banklag, så måste detta ske vart tionde år. Före 1913 skedde det vart tredje år. Så vitt spridd och kunnbar har denna agitation för ett nytt nationellt banksystem blivit, att det har väckt så pass oro i det nu gällande banksystemets läger, att dess försvarsadvokater ha begett en press- och litteratorkampanj för att förbygga någon vidare drastisk ändring i det nuvarande banksystemet, och för att i synnerhet motverka upprättandet av ett nationellt banksystem. Vi vilja i en senare artikel återkomma till innebörden och bevisningen som förefinns i denna litteratur, och den propaganda, som bankerna nu bedriva. Innan vi komma till detta, så vilja vi först skärskåda huru en bank organiseras i Canada, dess privilegier o.s.v.

Innan vi skärskåda det canadiska banksystemet, låt oss beröra något penningens mission och vad som gör, att ett stycke guld eller silver eller papper kallas pengar. Vi veta ju alla, att under nuvarande system, så äro pennningar oändliga liksom ett utbytesmedium, och detta har vi varit färdiga sedan långt tillbaka. Men vi böra också komma ihåg, att detta har icke alltid varit fallet. Det fanns nämligen en tid, då man bytte saker och ting direkt med varandra, utan att använda något bytesmedel. Men under tidernas lopp så har man på ett enkelt sätt utvecklat ett "medium" för utbyte. Så har man för exempel använt vissa slags skäl — "cowry shells". Man har använt oxar, och andra saker, man har använt kopparplättar, och metall efter vikt. Man har använt t. o. m. plingar — detta har använts av Hudson Bay Company t. o. m. i Canada för icke så värt länge sedan i deras affärer med indianerna. Guld har använts — silver — och en blandning som kallas "alloy". Mest användes nu papper.

Nu är det det märka, att varken guld, silver, alloy eller papper utgör pengar, icke ens om en person kan forma dessa materialer till sådant utseende, att de likna pengar. Att så göra, kallas "falskmynteri", och det belag med svårt straff — det är ett brott i lagens ögon. Guld, silver eller alloy har icke penningvärde i sig självt — "intrinsic value". Dessa materialer, även om de bli formade i penningform äro icke pengar, förrän rege- ringen genom lag erkänner dem vara pengar och förrän de bestås med en erkänd stämpel. Då först utgöra de pengar. Därför kallas utfärdandet av pengar en "regerings akt" eller handling.

Canadas konstitution, bestämmer också att rege- ringen skall utfärda och kontrollera penningtillagningen. Är det nu så, att den canadiska rege- ringen utfärdar och kontrollerar penningtillagningen? Härpå må svaras: Endast delvis. Canadas regering myntar och stämplat visst guld, silver, och småmynten, jämte en del pappers- penningar.

Något förbudsoarg, och kan ej klassifieras bland förbudsfantasterna. Vi låta tidningen tala: "Quebecs likorlagar blevo grundligt diskuteras under den nysa avslutade valkampanjen. Under denna diskussion kommo en del uppgifter i dagen, som hava stor betydelse för de som möjligt tror att Quebec åtnjuta en del finansfördelar i skatt och tull- rättskontroll. Dessa uppgifter intresserar inte bara Quebec, utan äro äro också stort intresse för även andra provinser. De, som advokaterna rege- ringskontroll i Manitoba, peka alltid med en viss förtjusning på de fyra millioner dollars, som Quebec skattkammar- inbördade från rege- ringskontroll såsom en förtjusning, vilket satte provin- sens finansiell "on Easy Street". Under valkampanjen kom det fram att rege- ringen i Quebec betalade till Ot- tawa fem millioner i skatt och tull- gifter för de likörer, den sålde. Alltså för fyra millioner dollar inkomst måste de betala fem pallioner i skatt. För den stora majoriteten av de dessa st- ste de betala 33 procent i federalskatt. Så länge de äro i stånd att plä- serna alla skatter på industriarbetarens och den förut hårt utsatte farmarens skuldror, så länge frukta de in- ter- Självklart är så, det en hel del av arbetare och farmare, som stå oförstående inför denna sanning. Det är att hoppas, att de vakna och vakna snart så att de kunna se innebörden i den gråslösa humbug, som är förenad med den fråga, som föreligger. Vidare påstås det, att rege- ringskontroll skall upphjälpa affärerna, som för närvarande äro helt annat än go- da. Kunnas affärerna i Manitoba för- bättras genom att sända fem millioner dollars till Skottland för att rege- ringen skall få behålla en miljon? En sådan fråga besvarar sig själv, i synnerhet som dessa pengar skola komma från folks fickor. Bliver köp- kraften hos Manitobas farmare och arbetare bättre genom att sända fem millioner dollars till Skottland för att dricka denna vara? När en far- mare vandrar den tio mil långa vägen för att sälja en årmåst järnvagnstation för att sälja en årmåst gammal ox, och som ersättning för sitt årliga arbete få hela sju dollars, förbättras så hans köpkraft genom att han går in på när- maste rege- ringsskrot och köper en flaska whiskey för sex dollars, varav fem dollars gå till Skottland och en till rege- ringen? Bliver hans därigenom i stånd att köpa mera och bättre klä- der för sin familj? Kan han därige- nom göra större avbetalningar till ma- skin- och länekompagnier? Kan han därigenom betala skatten fortare, så att inte ekonomiska behöva stängas? Enligt moderations ligan argument kan han det, men enligt sunda förnuft-

sedlar, 25-cents, en- och två-dollars sedlar, och möjligen några andra. Rege- ringen utlånar sina pengar till de privata bankbolagen mot låg ränta. Dessa, i sin ordning utlåna dem till folket mot hög ränta!

Saken är den, att Canadas regering har långt tillbaka i tiden genomfört och stadgat lagar — en "banklag", som tillåter enskilda personer (minst fem) att sammansluta sig för att bilda bankbolag, och de ha givit dessa bankbolag rättighet att utfärda papperspengar, draga ränta på dessa pengar och kontrollera dem. Regeringen i det flydda har med andra ord överlämnat mesta delen av sin rättighet att utfärda och kontrollera sedelutgivningsrätten till de privata bankbolagen. Detta har blivit lagstadgat och bankerna vilja nu hävda denna rätt för evärdigt tid! Här ligger roten till det onda i vårt nuvarande privata banksystem.

Åtskilliga andra länder, bland dem Sverige, har för länge sedan fräntagit eller återkallat den "privata sedelutgivningsrätten" från de privata bankerna, om jag icke är misstagen.

Detta privilegium som Canadas regering i det flydda har avstått sig och skänkt bort till privata bankbolag, är en av de största och viktigaste förmå- ner som någonsin bortskänkts!

Huru man bildar ett bankbolag i Canada enligt Banklagen.

Fem eller flera personer, vilka ha beslutat och kommit överens om, att bilda ett bankbolag, inlämna notis härom till finansminister i tillika med begäran om "charter" eller tillståndsbrev. Om de få tillståndet härdt (ty) makten att neka eller giva tillståndsbrev ligger i finansnämndens händer) så, givas dem en bok, innehållande aktiebalketter. De måste då teckna eller sälja aktier till ett belopp av 500,000 dollars. Hälften av denna summa måste deponeras hos finansminister, d. v. s. i kontanter, det övriga beloppet behöves, aktietecknarna icke betala eller deponera i kontanter.

Då detta är gjort, sammankalla promotörerna aktietecknarna till ett aktiesamfund, varvid en bankdirektion, bestående av minst fem personer, väljes, bilagar upprättas, man bestämmer var bankens huvudkvarter skall förläggas, och vidtaga nödvändiga anordningar.

Memorandum från detta möte, åtföljd av beedigde intyg med avseende, på vilka som blivit valda till direktörer, inlämnas så till finansminister, vilken då, enligt banklagen, har att utfärda och överlämna till dessa direktö- rer det begärda tillståndsbrevet eller "charter", då detta är gjort, återlämnas finansministern till denna direktio- nen \$245,000 av de medel som hade deponerats, behållande endast 5,000 dollars, som säkerhet eller en slags "redem- tion fund" för de banknoter, som bolaget får tillåtelset att utfärda.

Detta tillståndsbrev, som nu överlämnas åt det bildade bolaget, ger nu bolaget rättighet att låta trycka och utfärda 250,000 dollars i papperspengar i olika valörer, 5, 10, 50 och 100 dollars-sedlar. En kopia av stämpeln, som anger dessa pengars utseende, måste registreras hos finansdepartementet. Vidare får bolaget rätt att tid efter annan utfärda nya banknoter eller penga- r, motsvarande det inbetalda kapitalet. Denna summa, \$250,000, utgör nu en direkt gåva från Canadas regering eller folket till det bildade bolaget, och dess- utom privilegiet att utfärda nya pengar från tid till annan, motsvarande in- betalt kapital, d. v. s. 250,000 dollars för vilka 5,000 dollars i kontanter som de- poneras hos finansminister, eller också andra säkra värdepapper såsom "regerings bonds".

Vidare ger nu banklagen detta bolag rättigheten att kräva minst 7 proc. ränta på alla pengar de låna ut. Vidare har bolaget rätt att utfärda "credit" genom att använda "cheque" systemet, vilket gör att de kunna låna ut samma belopp av pengar en fem sex gånger samtidigt och således dra fem och sexdubbel ränta på samma summa pengar!

Vidare ger banklagen full rättighet åt bankörerna att bevilja eller neka kredit till applikanter — utan hänsyn till om de ha säkerhet eller ej.

Vidare begränsar banklagen bankerna till att bevilja lån till endast vissa klasser. Handlare och fabrikanter ha första platsen. Producenter kunna få låna emot ett visst slags säkerhet, emot kreatur, såd. o. dyl., på kort tid. Bankerna ge icke producenter kredit på någon längre tid, ty detta anses för "frusen kredit".

Detta utgör nu en sammanträngd skildring om huru en canadisk bank bildas, och de privilegier den har från rege- ringen, enligt nuvarande banklag. Nu har en del av folket begynt att inse, att "något må vara ruttet i Danmark", och kräva en ändring i banklagen. Andra vill ha en ny bank, enligt amerik-iskt mönster, andra åter önska ny "nationalbank" i Canada — en bank som monopoliserar och kontrollerar penningtillagningen. Dessa krav äro ett resultat av den agitation, som bedrivits en tid bortåt av "okunniga agitatorer", som nuvarande banksystems försvarsadvokater kalla dem.

* Kaurisnäckä. — Cyproea, använd som mynt bland negrer.

ter är det en omöjlighet. När en arbe- tare får sin veckoförtjänst och går in på samma krog och köper en flaska, dricker ur den och kommer hem till hustru och barn i ett tillstånd, som behövas för de ordinarie utgifterna, t. ex. att betala räntan på de tolv mil- lioner dollars provinsen är skyldig till New York för den nya parlamentbyg- gandet. De visste att om inkomstför- slaget gick igenom, vore det endast de som vore i stånd att betala som fingo penga upp. Det var då mycket bättre då att göra. Jo, för att få en miljon att understöda förslaget fram moder- ationalag och på så sätt anskafta den erforderliga miljonen. Vad hava de i inkomst, måste de sända minst fem millioner till östra Canada och Skott- land. Dessa fakta ignorera de helt och hållet. De veta, att om de äro i stånd att genomföra rege- ringskontroll, så kommer den fattigare befolkningen att få betala lejonparten av denna mil- jonen. Så länge de äro i stånd att plä- serna alla skatter på industriarbetarens och den förut hårt utsatte farmarens skuldror, så länge frukta de in- ter- Självklart är så, det en hel del av arbetare och farmare, som stå oförstående inför denna sanning. Det är att hoppas, att de vakna och vakna snart så att de kunna se innebörden i den gråslösa humbug, som är förenad med den fråga, som föreligger. Vidare påstås det, att rege- ringskontroll skall upphjälpa affärerna, som för närvarande äro helt annat än go- da. Kunnas affärerna i Manitoba för- bättras genom att sända fem millioner dollars till Skottland för att rege- ringen skall få behålla en miljon? En sådan fråga besvarar sig själv, i synnerhet som dessa pengar skola komma från folks fickor. Bliver köp- kraften hos Manitobas farmare och arbetare bättre genom att sända fem millioner dollars till Skottland för att dricka denna vara? När en far- mare vandrar den tio mil långa vägen för att sälja en årmåst järnvagnstation för att sälja en årmåst gammal ox, och som ersättning för sitt årliga arbete få hela sju dollars, förbättras så hans köpkraft genom att han går in på när- maste rege- ringsskrot och köper en flaska whiskey för sex dollars, varav fem dollars gå till Skottland och en till rege- ringen? Bliver hans därigenom i stånd att köpa mera och bättre klä- der för sin familj? Kan han därige- nom göra större avbetalningar till ma- skin- och länekompagnier? Kan han därigenom betala skatten fortare, så att inte ekonomiska behöva stängas? Enligt moderations ligan argument kan han det, men enligt sunda förnuft-

Den irländska agitator James Le- kin det opererades i lördags av Förenas Stateras regering. Nyligen blev han av guvernör Smith i New York be- stämd från att avtjåna ett honom ådömt straff på 5 års fängelse för kriminell anarki.

MAPLE LEAF HOTEL MOOSE JAW, SASK. Är ett gott hotell för skandinaver. Goda rum och moderata priser. Mitt emot C.P.R. station. MRS. LARSON Ägarinna.

Alla Juridiska Affärer emottogs av oss. Monteith, Fletcher & David Advokater, Juridiska ombud, etc. Alla skandinaviska affärer handhavas av Mr. S. W. Goerwell, B.A. Firms adress: Belgica Block, Garry Street Winnipeg, Tel. A1595.

Skandinavisk Färg- och Träsnittning Fjädrar, finare dräkter och hus- hållsartiklar färgas och rengöras. Fullständig uppställning av mod-erna maskiner. Särskild Mail Order-avdelning. Skriv på svenska eller engelska. DUBOIS LIMITED B. J. LINDAL, Mgr. Phone A 3783 276 Margrave St. Winnipeg, Man.

J. J. JOHNSON Dam- och Herrenskråder 284 Main St. South, Tel. A6884 Winnipeg, Man. Eleganta modeller i importerade tyger för kostymar.

MURINE EYES INSTANTLY SUN WIND DUST & SANDS